

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 ft — kr.
Félévre 5 : 50 :
Negyedévre 2 : 1 :
Egy hónapra 1 : — :
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többeszer
hirdetések alkú szerinti jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj min
den külön beiktatásért 30 kr.

A nép.

Debreczen, márcz. 8.

Zemplénnvármegye törvényhatósága a megdöbbenés hangján számol be arról a tényről, hogy a megye területéről egyre tart a lakosok kivándorlása s a kivándorlók száma az ügynökök segédelmével ujabban ijesztő mérveket öltött.

Zemplénnvármegye kéri a törvényhozó testületet, hogy törvényhozásilag intézkedjék ezen baj meggátlása érdekében.

Akadit sajtó organum, mely e dologgal összefüggésben megvádolta a belügyminiszter urat, azt állítván, hogy a népmozgalmak felügyeletére első sorban hivatott épen ezen miniszterium az, mely elősegíti a kivándorlást.

Sulyos vád, a kik tudomást vettek róla, egyszerűen képtelenségnek minősítették.

E minősítés indoklására hivatkoztak arra a szigorú rendeletre, melyet csak ujabban küldött szét a belügyminiszter a közigazgatási hatóságokhoz, és melyben keményen meg van hagyva, hogy a kivándorolni szándékozókkal szemben a legkörültekintőbben járjanak el a hatóságok közegei, s fürkészszék ki szándékuk okait.

Hivatalos izü rendelet, nincs ok ezzel szemben a gáncsoskodásra, meglesz bizonyára az az eredménye, hogy a belügyminiszter hivatalos aktákból értesülhet arról, mit privatum ugy is tudhat, hogy a kivándorlás oka — a nyomor.

Az ágotai csárdában.

A Debreczeni eredet itárczája.

Ugy rémlik előttem,
Hogy nem temetőben
Volnánk itt, volnánk itt;
Azt gondolom én hogy,
Az volna tisztünk hogy
Innánk itt, innánk itt.

Héj csaplár, kéj talpra!
Mindent az asztalra,
A mid van, a mid van,
Rejts el a kuczkóba,
Fulassz a kancsóba, —
Hideg van, hideg van!

Sziv hadd melegedjen,
Gondtól kiengedjen, —
Csak hajrá, csak hajrá . . .
Minek az az ablak?
Elzárni hamar csak,
Függönyt rá, függönyt rá.

Hanem e rendeletből a vád k e p t e l e n s é g é t kimutatni nem lehet.

Oka biz annak a megdöbbenő mérveket öltött! kivándorlásnak a belügyminiszterium is, igaz, hogy csak másod sorban, első sorban pedig maga a képviselőház egész teljességében.

Mikor néhány hónappal ezelőtt a székely nép pusztulásáról, Romániába való vándorlásáról volt szó a képviselőházban s akadtak némelyek, kik lelkiismeretök szavát követve, hivatásuk tudatának hódolva, pár ülésben megbeszélés tárgyává tették ez ügyet, az eredmény, melyet elértek, annak konstatalása volt, hogy unalmas e téma, ne lopják véle a drága napot.

Mikor pár nappal, vagy ha ugy teszük pár héttel ezelőtt a költségvetés tárgyalásánál a nemzetiségi kérdéstről volt szó a képviselőházban s akadtak némelyek, kik lelkiismeretök szavát követve, hivatásuk tudatának hódolva, néhány ülésben követelték e téren a magyar államsfényt megszegyenítően érintő beteges jelenségek orvoslását, az eredmény melyet elértek az volt, hogy az egész szóvita pártpolitikának, egyéni és kormánytámadásnak minősítették s hogy megegyeztek abban, miszerint minden ugy van jól, a mint van.

Ha véletlenül méltatják annyira a kivándorlási ügyet, hogy a zemplénnvármegyeiek kérelmére azt a Házban megvitatás tárgyává tegyék, bizonyára lesznek kik a belügyminisztert érte felelősségre

vonják, a belügyminiszter megfelel, tudtul adván, hogy ő rendeleteket bocsátott ki az ügyben, szigoruan megrendszabályozta a kivándorlást közvetítő ügynököket, egyebet nem tehet.

Hogy a kivándorlásnak nemcsak az ügynökök, de a nyomor is oka, arról meg épen nem tehet. Erről bizonyára a képviselőház sem tehet. Ebben meg is állapodnak és rátérnek az inkompatibilitásnak egyik es másik képviselőre való kisére, mint a mely témának is érdekesebb, eredménye meg épen gyönyörködtető: megfosztva nimbuszától, a maga silányságában áll előttünk sok »nagy hazafi«.

A kik nem a magas politika szemüvegén, hanem közönséges józan észszel tekintik a népképviselőknél évek óta tanusított magatartását és viselt dolgait, ha hangosan nem is, de önmagukban bevallják, hogy a mit ezek az urak végeznek, ahoz magának a népnek van legkevesebb köze s nem a szocializmust jellemző durva elégedetlenségnek, de a legjózanabb állampolgári meggyőződésnek hangján állíthajja bár ki is, hogy a magyar képviselőház nagy többsége vagy nem akar, vagy nem képes már arra, hogy nemes hivatásának, mely a »nép« érdekeinek képviselésében áll, tudatára ébredjen s annak megfelelően,

Tisztelet annak a néhány férfinak kiket nem érhet e vád.

Annak az unalmasnak nevezett székely kivándorlási ügynek folytatása a zemplénnvármegyei jelszava: Amerikába!

Nem jó ki se nézni:

Dolgait elnézni
Világnak, világnak;
Szomorú csillag jár . . .
Boldogok, a kik már
Nem látnak, nem látnak!

Igmándi Miklós.

Az udvarhölgy.

Élt egyszer egy csinos kis udvarhölgy, aki minden európai és európai uralkodócsalád divatját ismerte és a kinek kis ujjában volt mindenféle udvari illemszabály. Pontosan tudta, hogy hány személyből áll a kínai császár kísérete, hány apród tartja koronázáskor Moszkvában a csáróné fehér uszályát és hogy milyen öltözetben szokás az osztrák udvarfajdkakasvadászat utáni dézsónéin megjeleneni.

Szóval mindent tudott; a milyen csinos ügyes volt külseje, olyan volt modora is. Ha állt, járt, mozgott, beszélt vagy hallgatott — az mind tökéletes volt. Senki a világon nem ette olyan ügyesen a spárgát ujjával, a kompótot kanállal, senki sem tudott

olyan kellemes arcczal annyi kellemetlenséget mondani.

Az uralkodó család talán nem is élhetett volna a kis udvarhölgy nélkül; elhalmozták a figyelem minden jelével; vágyait a szemből olvasták ki; mert egy második ilyen udvarhölgyet lámpással sem lehetett volna találni — egyre pedig nagy szükség volt.

Megtörtént egy szép napon, hogy a kis csinos udvarhölgy beteg lett és — életében először — nem teljesíthette szolgálatait.

Már ez magában is nagy baj. De még nagyobb, hogy a legfőbb udvari orvosi tanácsos kijelentette, hogy veszélyesen, sőt halálosan beteg.

Sulyos csapás még ez a kis udvarhölgyre, aki tele ifjúsággal és életkedvvel még sokáig szívesen teljesítette volna a szolgálatot, a mihez kerek e világon nem is értett olyan jól senki sem, mint ő.

De ha már meg kellett halni, legalább a legszebb módon akarta itt hagyni ezt az árnyék világot, minden kapkodás és sietség nélkül — ahogy illik. Elküldött hát az udvari prälatusért, aki alkalomadtán az uralkodó család haldokló tagjait a vigasz és megnyugtató szavaival szokta a tulvilág küszöbéig vezetni.

De az udvari prälatus nem volt odaha-

Ezeket az embereket nem a hazafiatlanság űzi idegenbe, hanem a nyomor, de hogy e nyomor üldözze alakok kiket nem köt e hazához, még a szülőföld iránti tisztelet sem, mely számukra nem adott egyebet szenvedésnél, hogy mily mohón szívják magukba a meszsze idegenbe a pánszlávizmus és egyéb magyar ellenes eszmék bódító szellemét, igazolja az a körirat is, melyet jobb sorsnak örvendő amerikai magyarok csak a napokban köröztek az anya hazában.

Minden kiköltözövel kétszeres a veszteségünk. Egygyel kevesebb a magyar hazának polgára, egygyel több annak ellensége,

És a magyar képviselőház bele fog nyugodni a kijelentésbe: rendelettel el van intézve az ügy.

Igenis nincs és nem lesz ezzel elintézve.

A kivándorlást feltüntető statisztikai adatok oly szomorúak a magyar nemzetre, melyeknek alapos tárgyalása az egész nemzet érdeke s attól elzárkózni, az orvoslása elől kitérni nem lelkiismeretlenség, de bűn, melyért a képviselőház az egész nemzetnek felelős.

A mandatum elvállalása nem azonos ugyan az altroizmussal, de az a nép, mely képviselőjébe helyezi bizalmát joggal elvárhatja, hogy a bankárkodások mellett véle is törődjenek.

B. L.

Debreczen, márczius 8.

Magyar zsidó iskolák a felvidéken.

A magyar zsidóság mindent elkövetett már a múltban is, hogy a felvidéki nem magyar ajku zsidókat magyarrá tegye. Mezey Ferencz dr. a »Magyar izraelita közalap« titkára évek óta fáradozik azon, hogy Mármarosban magyar iskolák álltassanak. De a tudatlan és műveletlen mármarosi zsidók erről hal-

lani sem akartak. Most azonban sikerült a visói zsidókat rábírní arra, hogy az »Országos izraelita közalap« költségén felállítandó magyar iskolát fogadják el. Mint a Kel. Ért. jelenti, a közalap hazafias működése nem sokára több mármarosi községben hasonló eredményre fog járni. (Bizonyára ez az intézmény hathatósan hozzá fog járni közvetlenül, a meg nem magyarosodott felvidéki zsidók magyarosításához, közvetve pedig a rutinhén kérdés megoldását segíti elő.

A brassói román iskolák ügye. Károly román király szentesítette azt a törvényt, a mely a magyar és román kormány között a brassói iskolák ügyében létrejött megállapodásokat foglalja magában s amely a román kormányt kötelezi, hogy az évi járadékot tőkésítse, a közokt. minisztert pedig felhatalmazza, hogy 113 ezer leikölcsönt vegyen fel, hogy a brassói iskolák 3 esztendői járadékát, melyet az előző román kormány nem folyósított, kifizethesse.

Püspökök a miniszterelnöknél. Az ágostai evangélikus püspökök tegnap délelőtt tisztelegtek S z é l l Kálmán miniszterelnöknek. Szentivanyi Árpád egyházi főgondnok mutatta be őket s a tisztelegés célja csak a bemutatkozás volt. Később Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszternél is bemutatkoztak. (Hát így ezt a tisztelegést ha kitűzött más célja nem volt, nemis érjük, mert hiszen a kormányelnök és az egész kormány, valamint a püspök urak sem oly új keletűek, hogy a kölcsönös bemutatkozásnak csak most kellett történnie.)

A radnai mandátum. A hivatalos lap közli a már hetek előtt érdeme szerint megírt kinevezést, melyvel Beles János, az aradmegyei radnai kerület képviselője aradi kir. közjegyző lett. Ezen kinevezés által, hát csakugyan megüresedett a radnai mandátum erre eddig három jelöltet emlegetnek: gróf Z s e l é n s z k y Róbert nagy birtokost, V a n c s ó Gyulát, gróf Nadasynek uradalmi igazgatóját és dr. N o m e s Zsigmond aradi ügyvédet.

A zárt ülés. A Bánffy affér valószínűleg a képviselőház plenáriumában is szóba kerül egy zártülés keretében. A zártülést a függetlenségi pártból kérik, annak tisztázására, hogy csakugyan volt e k ü l f ö l d i p é n z a hírhedt választási alapon, vagy nem. A néppárt ebben a kérdésben együtt tart a füg-

getlenségekkel s előbb az a terv is fölmerült, hogy a zártülést a néppárti oldalról kérjék.

A béke rosszabb a hadnál. Ezt a köztapasztalatba ütköző ellentmondást látszik igazolni az a hír, mely az ellenzéki oldalon állítólag munkába vett vagy talán már végbe is ment új pártalakulásról szól: »A függetlenségi párt Kossuth-árynyalában megbomlott az egyetértés. A párt tagjainak egyesre sürgősen követeli az Ugron-frakcióval való kibékülést, a mit pedig többen nem tartanak halaszthatatlan dolognak. E miatt a békülékeny rész Ugronokkal tárgyal s nem lehetetlen, hogy rövid idő alatt ezek közé is lép. (?) A kik holnap a Kossuth párt részéről a zárt ülést k é r i k, — azok egyuttal dokumentálják a Kossuth párttal való szakítást és az Ugron-frakcióhoz való csatlakozást is. Egyébként a függetlenségi pártnak ez a békétlensége és széthúzó törekvése nem is új keletű, emiatt nem hívott össze a pártvezetőség mostanában pártkonferenciát sem.«

A moraviczai mandátum Temes vármegye központi választmánya, a moraviczai kerületben a képviselőválasztás határidejéül márczius hó 10-ikét tűzte ki.

Sztrájk-mozgalom megszűnése. Lugósról írják tegnapi — márcz. 7. — A stájerlakai fuvarosok beszüntették a sztrájkot. A sztrájk oka a fuvarbírték tetemes leszállítása volt. A munkások küldöttsége Resiczára ment, a hol Eberhardt igazgatóval ideiglenes megegyezésre jutottak akként, hogy ha júniusban a munka folytatása mostani megállapodások alapján lehetetlennek bizonyulna, újabb egyezményt kötnék. Addig is azzal kárpótolja a társaság a levonásokért a munkásokat, hogy jobb zabot, kukoriczát szolgáltat jutányosabb áron.

A lipői alispán telfüggesztése. Kaffka László min. osztálytanácsos, aki Liptó megye közigi ügykezelését megvizsgálta, tapasztalatairól jelentést tett a belügyminiszternek. Kaffka jelentése alapján a belügyminiszter Palugyay Gyula alispánt állásától telfüggesztette. A telfüggesztés híre egész Liptó megyében nagy meglepetést és megütközést keltett.

Megyei tisztviselők fizetésemelése.

A megyei tisztviselők fizetésemelésének ügye kedvező elindulást nyert. Heves megye annak idején küldöttségileg kérte a belügyminisztert, hogy fizetésemelésre tizezer forintot engedélyezzen. Széll Kálmán belügyminiszter most leiratban értesítette Heves vármegye közönségét, hogy a megyei tisztviselők illetményeinek emelése ezéltől a vármegyét megfelelő állami pótlavadalmazásban részesíti, vagyis a megye eddigi dotációját 15.198 koronával emelte.

A képviselőház ülése.

Mielőtt az ülés tegnap — Márcz. 7. — megnyitott volna a folyosók meglehetősen izgatott tárgyalásoknak voltak tanúi, amelyeknek tárgya: a B á n f f y affér és B e l e s aradi közjegyzővé kineveztetése és az Ugron-ügy szolgált. Az előbbi ügy az által is keltett kiváló érdeket, hogy miután a Bánffy segédei G a j á r i és D á n i e l Gábor a Vaterland szerkesztőjének komoly kötelességzerű titoktartásából nem kaphatták meg az inkriminált cikk budapesti szerzőjének nevét: Gajári a parlament folyosóját tette az inkvizíciós eljárása színterévé, a mennyiben a képviselőket ott kérdezte sorba: a tudósítás szerzőjének kilétéről.

Persze ez a tulbuzgó és sok tekintetben sértő eljárása mindaddig sikerre nem jutott. Bánffy bárora azonban — úgy látszik — nem dől el a szerző ki nem puhataltatása esetén, egy általa közölteendő nyilatkozattal az ügy, mert ellene a parlamentben vád alá helyezés is vár, amit — az ellenzék által kért — zárt ülés előzde meg.

Az Ugron-ügy tisztázására szolgáló szerződések, amint a M. O. ma száma ismereti is — közkezen forognak amint itt bemutatjuk:

»Ugron Gábor zabszállító társas. A Politikai Értesítő jelenti: Ugron Gábor beszerezte a zabszállításra vonatkozó

megnyugodni. Étel nem akart magához venni és mindenkit elutasított, a ki ágyához közel gett.

Öreg komornája, a ki ápolta, egészen kétségbe volt esve.

— Nagyságos, kedves kisasszonyom, — így kezdte leghízelgőbb hangján — az a fiatal pap egészen elszomorította, nem is csoda, az borzasztó egy ember! Minek is hívták? Arra való az udvari prälatus ur — rá kellett volna várnuok.

Az udvarhölgy fáradtságosan feltámaszkodott s könnyei megszüntek folyni. Az udvari prälatus!

Persze, arra kellett volna várni. De mindez csak azért történt, mert életében egyszer sietett és nem járt el korr-ktül.

— Kérem az udvari prälatus urat, mi helyt megérkezik — adta ki a parancsot.

Az udvari prälatus ur megérkezett, szép beszédet tartott, beszélt isten kegyelméről és és hogy ki kötelességeit a földön is olyan kitűnően teljesítette, mint ő, megnyugodva járhat az Ur színe elé. Erre a prälatus ur elbucszott, az udvarhölgy pedig megkönyebbületes sóhajtott fel; ezután egész másképp hangzott, ez volt amit kívánt.

Nemsokára a történetek után a kis udvarhölgy meghalt; amint illik, korrektül az utolsó lehelletig.

Nem okvetlenül szükséges, hogy a mi történt, egy udvarhölgygyel és prälatussal essék meg.

Molnár Jenő

za és helyette a szolga az új kaplányt hitta el, egy egészen ismeretlen fiatal embert, akit csak azokon a napokon bíztak meg prédikálásal, mikor az udvar nem ment templomba. A fiatal kaplannak sötét mélynézésű szeméi voltak s a kis udvarhölgy azt hitte, hogy ezek a szemek szíve legitkosab rejtekeibe is belátnak.

— Hivatott, kezdte a fiatal kaplán, mert b-teg s talán nemsokára itt hagyja az életet. Én nem segíhetek. Nem vagyok sem közvevítő, sem tolmács. Én a büntől fel nem szabadíthatom; én nem vezethetem Isten elé s nem mondhatom: Uram, ime a te gyermeked, fogadd könyörülettel. Én csak küldhetem Istenhez, forduljon hozzá! Most, ma, azonnal! Hulljon előtte térdre! Panasolja el nyomorúságát, egész életet bűneivel, hibáival, csatlódásaival.

Adja oda magát ebben az órában teljesen, minden tartózkodás, a legkisebb szépítés nélkül!

Szálljon szíve mélyébe: ismerje meg magát, Isten már rég ismeri. Ha nem tud magának megbocsátani — Isten megbocsát. Nyugalmat ad nyugtalanság helyett, békét a békétlenségért, kétségbeesésért boldogságot, örök halálért örök életet.

Ilyen szavakat a kis udvarhölgy még sohasem hallott. Ugy rémlett, mintha a fiatal lelkész valami idegen nyelven beszélt volna hozzá, egy sajátságos hangzású nyelven, melyet minden igyekezete mellett sem tudott megérteni. Mikor a lelkész elment, befetette fejét agya csipkés párnái közé és sirt sirt, mint még életében soha és nem tudott

okmányokat, azokat tegnap és ma ismerőseinek és a pártok főbb embereinek bemutatta. Nekünk is alkalmunk volt át olvasni azokat és misem gátolja tényállást előadni. Ugron február 28-án este kijelentette, hogy nem 22,000 m.m zabot szállít, hanem 104 waggont, 10,400 mmászt, kijelentette továbbá, hogy nem igaz, hogy a Baruch Jerémiasz cég meghatalmazottjaként járt el. Márczius 1-én nyilatkozott, hogy az erdélyi részi szállítása 3800 métermázsá. A szerződésekből kiderül, hogy Budapestre szállított 7000 métermázsát, az erdélyi részre 3800 métermázsát. A szerződés szóbeli megállapodásra hivatkozva, a hadügyminiszterium által szövegezett zarlevé, melyben az egyáltalán nem foglaltatik, hogy Ugron saját termésű zabot köteles szállítani, hanem tartalmazza, hogy 1899-iki termésű zab legyen, mely a raktárakba szállítandó és ott átadandó, s melyért 1900. január előtt a hadügyi kincstar adóslevéllel (Schuldschein) fizet és peres esetben a börze bíróság ítélt. Röviden a zárlevél egy közönséges és szokásos vételi szerződés, teljesen kereskedői módon fogalmazva. A Baruch Jerémiasznak szóló felhatalmazás közjegyző előtt van hitlesítve 1899. augusztus 22-én és a szállítási ügylet keresztyültételére, a vételár fölvételére és nyugtázására ad fölhatalmazást. A zabszállítás a kezdőtét 1899. szeptemberben veszi, havi részletekben és tart 1900. márczius végéig. Az árakra nézve Ugron szállít a budapesti élelmezési raktárba 6 forint 10 krért, az erdélyi élelmezési raktárakba 5 frt 80 krért. Hogy vele szemben protekció nem gyakoroltatott, más szállítók árai vannak felsorolva, kik ugyan azon időben és föltételekkel szállítanak. — Budapestén a Magyar Mezőgazdák Szövetség szallit zabot 6 frt 22 krért, a Pozsonyi Gazdasági Egyesület 6 frt 45 krért, Erdélyben gróf Nemes János 6 frt 22 krajczáért. Mindezekből Ugron szállításának korrektsége tűnik ki.

A Holló E ö t v ö s-ügy is ott forgott a folyosón. Azt a levelet, amit Szenti v á n y i Árpád és O k o l i c s á n y i László írnak Hollóhoz, közzéteszik a lapokban.

A folyosón a nap érdekessége ki is merült. Mert amidőn P e r c z e l D. elnök a szokott előzmények után bejelentette Molnar Jenő képviselői vegleges igazoltságát, hogy T e l e c z k y Pál elhalása és P a v i c s Armin lemondása következtében a horvát tartományi gyűlés C s e h Ervint és M a s i c s Mihályt küldte a magyar országgyűlésre, kiknek megbízó leveleit is bemutatta: a kereskedelmi tárcza költségvetés tárgyalási folyamata már nem vert nagy hullámokat, azt lehet mondani nagyon csendesén folyt.

K á l m á n Károly tegnaptól elmaradt beszédében a vasárnapi munkaszünet teljes kiterjesztését sürgette ker. vallásos felfogás szerint. Beszéde végén pár szóval védte az Ugron Gabor ügyet is.

L á n g Lajos a kötetlen kereskedelmi szerződésekkel foglalkozott s a gazdasági kérdések felől inkább a merkantilis irányban nyilatkozott. B e s s e y e i Ferencz a Délvidék érdekében a csatornázás kérdésének — felszínen tartását hangsúlyozta. Vegül Heltai Ferencz beszélt a pályaudvarok kérdéséről és a díjszabási viszonyokról.

Az elnök aztán kijelentvén, hogy a következő napirenden a keresk. költségvetés folytatása lesz, az ülést 2 órakor bezárta.

KÜLFÖLD.

Az osztrák helyzet. A n é m e t h a l a d ö p á r t tegnap a tanítóknak a fizetésjavítására vonatkozó kívánságairól tanácskozott és elhatározta, hogy közbenjár a kormányzatnak a kérdésnek kedvező megoldása érdekében. A képviselőház k ö l t s é g v e t é s i b i z o t t s á g a tegnapi ülésén a triezsi kikötő kérdésével foglalkozott. A l e n g y e l k l u b pedig ülésén bizal-

masan tanácskozott az alelnök választásáról, azután R a p p a p o r t képviselő bemutatta a krakkói kereskedelmi kamara kérvényét a Visztulán való gőzhajózás szabályozása tárgyában, a mihez Oroszországgal való megegyezés szükséges. A kérdés tárgyalására bizottságot választottak.

A háború.

Órától-órára várják Londonban az abrahamskraali nagy csata hírére s sokan türelmetlenkednek, hogy Roberts még nem jelentette, hogy győzött. Nagyon közel áll már egymáshoz a két ellenséges főereg. Roberts őtáborát Ostfonteinban van, míg szárnyai ezeknek és délnex terjeszkednek. Északon, a Modder folyó partján French tábornok dandára már bombazza az ellenséges hadállást, a melyet azonban megerősítve nem sikerült. A burok azon a hegyháton helyezkedtek el, a mely Ósfonteinból indul ki s a Modder és a Kraal folyók torkolatától lefelé húzódik délnex.

Ezeket a dombokon azonban csak az előcsapatok vannak, míg odább, a Kraal folyó tulsó partján, a melynek a hosszában szintén magas dombok emelkednek, áll Joubert őtáborát.

Az angol tudósítások a burok hadállását nem tartják valami kedvezőnek, a bur forrásból jövő tudósítások ellenben kiemelik, hogy a burok mosani hadállása igen jó. S mentől tovább késik Roberts a támadással, annál több ideje marad Joubertnek arra, hogy még kint levő csapatait is magához vonja. Roberts már febr. 28-án érkezett Ostfonteinba s hogy azóta egy lépést sem tudott előre nyomulni, bizonyos. Komoly csata a két ellenfél között nem volt, hanem Roberts megállott, mert sokkal nagyobb haderőt látott maga előtt, mint a milyenre számított.

Buikr azóta már kétszer is támadott volna, (talán mind a kétszer vissza is verték volna), az óvatos tapintatos Roberts azonban nem hamarkodja el a dolgot. De hogy tulerejének tudatában már egy hét óta halogatja a támadást, ezt Londonban nem értik, sőt sokan aggodnak e miatt, mert ezzel időt adnak Joubertnek, hogy teljesen elkészüljön a támadásra. A nagy csata mind a mellett nem fog soká késni, a mire következtetni enged az a körülmény, hogy Roberts már kiosztotta az egyes tábornokok szerepét s az angol dandárok, szifra nézve őt, Roberts utasításához híven elfoglalta állását az ellenség erődítésével szemben. Azóta talán már meg is kezdődött a nagy csata, a mely döntő lehet nemcsak Roberts további előnyomulására, hanem a hadjárat egész sorsára. Azt mondják Londonban sokan, hogy Roberts várja az újabb segítő csapatokat, a melyeknek a minap kellett Fokvárosba érkezniük. Azonkívül pedig várja a Fokföldről Clements, Gatacre, vagy Brabant tábornokokat. A burok azonban, a kik már egy hete az egész Fokföldet kiirtették gondoskodnak róla, hogy ezek a tábornokok be ne nyomulhassanak Oránzsba. Az Oránzs folyón innen még erős bur csapatok vannak, melyek a Fokföldről Bloemfonteinba vívó két vasuti vonalat őrzik.

Nagy a mellett az angolok aggodalma hogy Roberts hata mögött, a Griqua földön csak a minap nagy lázadás tört ki a hollandusok között, amit egy arra felé vonuló bursereg idézett elő. E lázadásnak az a czélja, hogy a fegyverre két hollandusok elvágják Robertsnek De Aarban levő nagy elelmező raktárát s esetleg elvágják a vasutat, a mely Robertsnek egyetlen összekötő vonala Fokvárossal. A lázadás elfojtására Milner kormányzó tette meg az első intézkedést, elrendelvén a hadállapotot azon a vidéken is. Amde ez nem elég, oda katonaság is kell s ha Roberts hamarosan nem kap újabb csapatokat, főeregéből lesz kénytelen katonaságot küldeni a fölkelés elnyomására. Erre a fölkelésre az angolok nem számítottak, mikor csak a minap jött híre annak, hogy a Fokföldön a fölkelők már letették a fegyvert s visszatértek ősi farmjaikhoz. Sokan Londonban ebből magya-

rázzák ki Roberts lassu előnyomulásának az okát és ebből következtetnek a támadás halogatására.

De nemcsak Londonban, hanem az egész világon óriás kíváncsisággal várják Roberts és Joubert mérkőzését.

Az angolok nehéz helyzetét különben megítélni lehet következő legújabb táviratokból is:

London, márcz. 7.

Az angoloknak a szabad államba való előnyomulása mindig nagyobb akadályokba ütközik. Csak most tudódik ki, hogy a burok annak idején elfoglaltak egy angol szállítási kolonnát, s ez azt okozta, hogy az angolok igen nagy szükségét szenvednek, ugyanígyra, hogy a lovak számára beszerzett zabdarabot a legénységnek osztották ki. Az angolok nagy lóhiányban szenvednek; úgy látszik, hogy az angol lovakat nagyon megviselte, a hadjárat. French lovasága fürkészés alkalmával a Modder folyó északi partján egy bur szállítási csapatot fedezett fel s egy üteggel megtámadta azt. A burok azonban nagy tömegekben jelentek meg és visszaverték French lovasait. A burok nagy gondal sánczolják el magukat 8 ágyut a legmagasabb kopjén helyezték el s több kopjét megerősítettek.

Szt.-Pétervár, márcz. 7.

Itteni diplomáciai körökben biztosra veszik, hogy az intervenció a burok érdekében már a legközelebb határozott alakot fog öltetni. Az összes orosz lapok az intervenciót sürgetik és a Rosszija annak a nézetének ad kifejezést, hogy Európa drágán fogná megfizetni, ha továbbra is semleges álláspontot foglalna el Anglia ellenében.

London, márc. 7.

A háboru erélyes folytatásának tervére vall az a körülmény, hogy a kormány a gyarmatokat ismét felszóittatta, hogy katonákat küldjenek. A kanadai kormányzó ezt válaszolta, hogy szükség esetén még 1200 embert küldhet és azonkívül a Bermudas szigeteket helyőrséggel látja el.

Általában azt hiszik, hogy a kormány azért is kér újabb csapatokat, mert Ázsiában is komplikációktól tart. (Bizony ez a hír sem azt bizonyítja, hogy az angolok már bizhatnak a délafrikai ügyek kedvező elintézésében; hanem hogy szükségük van seregek szaporítására, mert azelőtt az eshetőség előtt állanak, hogy másutt is meggyűl a bujuk, amikor talán világháboruba keveredhetnek s ez esetben veztett ügyök van. mert a szárazföldön a bur háboru eddigi folytatása azt bizonyítja, hogy Neptun, a tengerek királya tridenének a szárazföldön nincs hatalma.)

Színház.

Bibliásasszony.

(Nagy operett 3 felvonásban, 4 képb. Irták Mars A. és Hennequin M. Fordította Heltai Jenő. Zenéjét szerelte Roger Viktor. Először adták Debreczenben 1900 márczius 7-én.)

Egy naivnak látszó kijelentéssel kezdjük a beszámolót: O yan szerencsésen van a darab címe megválasztva, hogy a cím után indulva mind nki valami feltűnően jönnek gondolja el az operettet. E címnek köszönhető, hogy a közönséges érdeklődést tulszarnyaló kíváncsisággal tekintettünk a bemutató előadás elé. Hogy aztán végig néztük az előadást, bizony a meggyőződésünk nem lehet egyéb, hogy jó címe dacára sem egyéb a darab tuczat gyártmányánál.

S kamlós ötletekkel fűszerezett jelentéktelen mese, könnyed, nem egy helyen bijos, de a komoly, nagy alkotás bélyegét magán egyáltalán nem hordozó muzsika a darab jellemzői.

Chatollerault márkít (Rubos) nagyon untatja feleségének, a márkinének (Perényi) tul-

ságos szemérmessége és örökös biblia forgatása. Igyekszik máshol szórakozást találni s ezt meg is találja Thea (F. Kállai) tanczosnénál. Feleségének barátai értesítik a márkénét a férj kicsapongásáról, kibén feltámad a féltékenység és elhatározza, hogy férjét újra visszahódítja, ami Theától kapott tanácssal sikerül is neki.

Ez a darab meséje, illetve a mese főmenete, mert epizod jelenetek gyakran, sőt különféle betétekkel épen hogy az unalmaságig tartják az előadást.

A darab egyik érdekességét képezi az a karrikatura, melylyel a szereplő III-ik Ernő cirill király, egy ma is élő és ugyancsak elvhajhászó uralkodót figuráz ki.

Ennek az uralkodónak a színpadon fogadtatása a Sziklay vezetése alatt álló tűzoltó bandával frenetikus hatást ért el.

A darab többi jeleneteinek érdekességét is igyekeztek a szereplők érvényre juttatni s bár, dacára az erős lehozásoknak, még mindig akadt az előadás menetén sok olyan pikáns részlet, melytől sokan elfordíthatták az arcukat, a bemutatás bukással végződöttnek egyáltalában nem mondható.

A címszerepet Perényi Margit bájosan játszotta meg s jelenései után sokszor hiyták lámpák elé. Rubos Árpád, Szathmari, Kállay Lujza, Szigetly Lujza, Sárosy Paula voltak a többi főbb szereplők.

Tanay Beaugency herceg szerepében helyenként pompás alakítást nyújtott, általában azonban nem volt kidolgozott a szerepe s látszott hogy nincs tisztában vele, vajjon közvényes, vagy pedig csak blazirt herceg-e az, akit személyesít.

A kiválóan szép díszletekért Gyöngyössi illeti dicséret.

A darabot Rubos rendezte.

A felvonások közök mérhetlen hosszúak.

(bl.)

Színházi műsor.

Csütörtökön, márczius 8-án «C» bérletben második A biblia asszony.

Pénteken, márczius 9-én «A» bérletben harmadszor A biblia asszony.

Szombaton, márczius 10-én «B» bérletben negyedszer A biblia asszony.

Vasárnap, márczius 11-én két előadás: délután 3 órakor A Gésák, vagy egy japán teaház története.

Este 7 és fél órakor bérletszünetben A betyár kendője.

H I R E K.

* **Teljes tanácsülés.** Ma délelőtt a városi tanácsülésen Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester elnöksége alatt a város folyó ügyeinek intézésére teljes tanácsülés volt.

* **A 67 éves József főherceg.** József főherceg 5-én ünnepelte a fiumei Villa Giuseppében 67-ik születésnapját. Ebből az alkalomból mindenfelől tömérdek üdvözlő táviratot kapott.

* **Meghívás.** A debreczeni függetlenségi kör saját helyiségeiben f. évi márczius 11-én d. u. fél 3 órakor tartja közgyűlését, melyre a tagok e helyen is tisztelettel meghívotnak. Tárty: a szembirő választmány jelentése s egyéb folyó ügyek.

* **Kardpárbaj.** Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy Holló Lajos és Dienes Márton között ma délután kardpárbaj lesz. Dienes segédei Olaj Lajos és Komjáthy Béla.

* **500 betörő a bűnügyi osztálynál.** Rettenetes arczok! Szinte elképzelni az ember, hogy ha valamelyikkel egy elhagyatott helyen találkozunk, meg se várná, hogy megszólaljon, hanem szépen előszedné a mi értékes holmijaván s átnyujtaná annak a borzalmas pofa tulajdonosának, kit a természet mások rémitgetésére látszik hivatva teremteni. 500 betörő arczképe érkezett ma a rendőrség bűnügyi osztályához. A bpesti államrendőrség küldötte el, hogy a képmás után indulva, ha valamelyik kezeügyébe akad a mi rendőrségünknek, ne engedje tovább menekülni. Gyönyörű album, annyi bizonyos.

* **Lövés a boltban.** Nagy szerencsétlenség történt tegnap délután 2 órakor a Tóth Gyula főtéri vaskereskedésében. Az üzlet egyik segédje véletlenül meglőtt egy asszonyt, aki pár perczzel előbb lépett az üzletbe. Vedres Jánosné 68 éves és a Nyil-utcán lakó öreg asszony kereselforrását a pattogatott kukoricza árulás képezte. Magával hordta kosarát házról-házra, boltból-boltra és így kinalta, árulta a pattogatott tengerit. Tegnap is ilyen szándékból járt a boltokba és bement a Tóth Gyula vaskereskedésébe is. A vaskereskedésben alkalmazott segédek közül Oláh Károly éppen szemben állott vele s egy forgópisztolyt tisztogatott. — Hogy ki tette, mint került bele, nem lehet tudni, de egy golyó volt benne. Oláh nem is birt arról tudomással és egészen gyanútlanul tisztogatta a revolvert. Abban a pillanatban, mikor Vedresné kosara felé hajolt, hogy a tengerit kimérje, a revolver eldőrdült és az öreg asszony halott halványan terült el a földön. — Természetesen nagy riadalom támadt, a szerencsétlenül járt asszony köré futottak, locsolták, hogy eszméletre bírják, időközben pedig orvosért is elfutottak. A golyó a bal halántéknál furódott be, de a csontban fennakadt. Az esetről nyomban értesítették a rendőrség bűnügyi osztályát, ahonnan Szóts rendőrbiztos a helyszínére ment s intézkedett, hogy Vedresné a közkórházba szállítsák. A közkórházban Dr. Csikos Sándor vizsgálta meg a sebet s rövid műtét után a golyót szerencsésen eltávolította a halántékcsontból, ahová egészen ellapulva furódott be Vedresnének szerencsétlenségében az a szerencséje, hogy a golyó a csontban fennakadt, így, bár állapota súlyos megszabadult a haláltól.

* **Az ipartestület és a közvilágítás.** A debreczeni ipartestület tegnap terjedelmes beadvenyt intézet a városi tanácshoz. Az ipartestület megokolt s megindokolt kérvényében arra kéri a városi tanácsot, hogy a közvilágítás kérdéséhez bármelyik ajánkozóval lép is szerződésbe, szerződésileg kötelezze a villanyvilágítás berendezésével egyidejűleg az ipari berruhelyek felállítására s hogy a berruhelyeket a tarsulat, illetőleg szerződött fel az iparosok részére a legolcsóbb használati díj mellett engedje át.

* **Uj vasuti összeköttetés.** A debreczeni gazdasági egyesület, továbbá Bészler Károly tanácsnok, árvaszéki elnök huszonnegy társával azon kérést intézte a MÁV. üzletvezetőséghez, hogy hozná összeköttetésbe a Debreczenből reggel Mihályfalva felé induló vonatot a Székelyhid felé induló vonattal. Nem kételkedünk, hogy a MÁV., miután ezen kérés

teljesítésével semmiféle forgalmi akadály sem merül fel, teljesíteni fogja helybeli gazdaközönségünknek és a Székelyhid környékén birtoktesttel bíró szőlőskert tulajdonosoknak kérését.

* **Vigyázatlan munkás.** A gépjavitó műhelyben tegnap délelőtt Nagy Gábor munkás több munkástársával egy vasuti bicikli javításával volt elfoglalva. — Munka közben társai figyelmeztették Nagyt, hogy szabadkézzel ne nyuljon az erős acél rugóhoz, mert esetleg kezébe fog kerülni. Nagy mit sem adott társainak jóakaratu figyelmeztetésére, pusztá kezével nekifogott a munkához egyszer csak megszikkott s Nagy két ujját a rugó a szó szoros értelmében összelapította. A sérültet kórházba szállították, hol két ujját amputálni fogják.

* **Jótekonycélú előadás.** B. Ujvároson e hó 4-én 1 n c z é Kálmán gyógyszerész és neje a Polgári Körben jótekonycélú zartkörű bűvész és színműelőadást rendezett, mely helybeli és vidéki distingvált közönség által szép számban volt látogatva.

Az előadott mutatványok, varakozáson felül sikerültek, úgy hogy nem mint laikusoknak, hanem iskolázott művészeknek is dicsőségre vált volna. Jól mulattak Inczéné ügyes alakításain, a «Hipnotizmus» »A mézes hetek után« számaiban, Incze »Papanek Dani« trefás előadásán.

Előadás után a fiatalság tánczra keredett s világos viradgt járták. A jótekonycélnak is szép összeg jutott.

* **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe!** Értesítettnek a t. tagok, hogy a Deak Ferencz-utcai izr. templomban az istentisztelete további rendelkezésig a következő időben fognak tartatni: Köznapiokon reggel 6 órakor, d. u. 1/2 6 órakor. Szombat és ünnep napokat megelőző este 1/2 6 órakor. A templom fűtve.

* **A debreczeni zenekedvelők köre** által a z e n e d e díszteremben tolyó 1900. évi márczius hó 11-én, vasárnap rend-zendő negyedik hangverseny műsora:

1. Liszt F. Lucrezia Borgia ábránd Zongorán előadja: P. Nagy Zoltán ur.

2. Saint Saëns C. 18 mü. Zongorahármas. Allegro vivace, Andante. Scherzo. Allegro Előadja: dr. Lang Sándor (zongora) Marton Imre (hegedű) és Kövy Lajos urak (gordonka).

3. Verdi J. Aida dalművéből énekkettős. Előadja: Harsány Emma (Aida) és Adamek Irmá (Amneris) urhölgy — zongorán kíséri: Jóna Kálmán ur.

4. Hummel N. J. 74. mü D. moll S-ptett. Allegro con spirito. Menuetto Andante con variazioni. Előadja: Steinacker Viola urhölgy (zongora), Fezl Rudolf (fuvola Szebur Miksn (obó), Hannika Rudolf (vadászkürt) Spitz Lipót (mély hegdű) Fribmann Samu (gordonka) és Egerhardt György urak (gordonka). Kezdeté este 7 és fél órakor pontban.

* **A Ganzgyár új vezérigazgatója.** A Ganzgyár — mint táviratozzák — Mechwart vezérigazgató helyére Asbóth Emil miniszteri tanácsos, műegyetemi tanárt, az eddigi helyettes igazgatót bizta meg a vezérigazgató tisztséggel.

* **Versecz átírata.** Versecz törvényhatósági város közönségétől átirat érkezett Debreczenhez, melyben arra kéri városunk törvényhatóságát, hogy az általuk a kereskedelmi miniszterhez intézett azon feliratot, mely az Olaszországgal fennálló és Magyarország bortermelesére sérelmes kereskedelmi szerződés megszüntetését sürgeti, partolólag fogadja s hasonszelleű felirattal támogassa azt.

* **Szobor Tisza Lajos grófnak.** A szegedi polgárag közvetlenül Tisza Lajos gróf halála után gyűjtést indított, hogy elhunyt országgyűlési képviselőjének, a kiük Szeged

városa oly sokat köszönhet, szobrot állítson. A szobor-bizottság most már beszüntette a gyűjtést, mert a város is nagyobb összeget szavazott meg a szobor czéljára. A bizottság Lázár György orsz. képviselő előktele alatt legközelebb összeül, hogy a pályatervet meg alapítsa. A szobrot valószínűleg Zala György szobrász fogja elkészíteni.

*** Miniszeri rendelet az anyakönyvvezetésről.** Az állami anyakönyvek életbe-leptetése óta többször megtörtént, hogy a felekezeti lelkészek megtagadják a behajlalt állami adókról a községi előjárók által szerkesztett törvényi bizonylatok láttamozását és a végelszegényedés vagy vagyon hátrahagyása nélküli elhalalozás eseteinek igazolását, s minthogy a polgári anyakönyvek vezeése óta tényleg nincs is ok arra, hogy ily dolgoknál a lelkészek közreműködését továbbra is igénybe vegyék. — **N e h é z s é g e k** merültek föl azonban arra **n é z v e i s**, hogy az említett ténykörülmények az anyakönyvvezetők által igazoltassanak. Ezzelfogva a pénzügyminiszter, egyetértésben a belügyminiszterrel, legközelebb kijelentette, hogy a kérdéses törvényi munkálatoknál úgy a felekezeti lelkészek, mint az állami adókra vonatkozó leírás javaslat indokainak helyességét ezen-tul felelősség mellett Budapesten a kerületi adószámviteli hivatalok és a kerületi előjárók, városokban az adóhivatal és a polgár-mester, községekben a bíró és a községi vagy körjegyző tartozik bizonyítani és igazolni.

*** Városi közgyűlés.** A városi közgyűlésre következő meghívók küldettek szét:

M e g h í v á s a folyó 1900. évi márczius hó 18-dik napján, d. e. 9 órákor, a városháza nagy tanácstermében tartandó bizottsági rendkívüli közgyűlésre. Tárgyak: 1. Tanácsai előterjesztés a Szent-Anna- és Bethlen-utczai iskolai házastelkek elidegenítése tárgyában a névszerinti szavazásnak első ízben megtartása iránt, 2. Tanácsai előterjesztés az ispotály lapos rendezése ügyében a névszerinti szavazásnak első ízben megtartása iránt, 3. A város közvilágításának 1901. január 1-től kezdve biztosítása és rendezése tanácsai előterjesztéssel. (Idevonatkozó pötnyomatványok mellekelve.) Debreczen, 1900. márczius 5. — Gróf Dégenfeld József főispán.

*** Tél van-e hat, vagy tavasz?** Kalendarium szerint még tél. Rendes usus szerint pedig olyan tavasz féle már márczius hónapja. A mostani időjárás szerint pedig se tél, se tavasz. Olykor kisüt a nap, valamivel enyhül a levegő s ujongva mondjuk magunkban: itt a tavasz! Aztán még arra sincs időnk, hogy kétszer ujongjunk, beborul és esik a hó. Ebbe is beletörődünk, gyönyörködünk a hópelyhek hullásában. Nem sokáig. Alig kezdjük meg a gyönyörködést, jön valami kutya éles szél, elhajtja a hópihéket és v a g d o s a szemünkbe szuró homokot. Majd elül a szél is s érezzük azt a januáriusba illő csipős hideget, a mitől „czinkét“ szoktak fogni az emberek és végre is bosszusan huzva szorosabbra a felső kabátot méltatlankodva kérdezzük: tél van-e hat, vagy tavasz!?

*** Nagyvárad diszpolgára.** H o v á n y i Géza harmincznégy polgártársával, Nagyvárad legtekintélyesebb polgáraival indítványt adott be a közgyűléshez, hogy W i n k l e r József nagyprepostot és váiaszjót püspököt válasszák meg Nagyvárad diszpolgárává. Winkler már mintegy ötven éve működik a jótékony-ság és kultura terén. Megalapította Nagyváradon az elaggott iparosok menedékházát, állandó jötevője volt számos városi jótékony intézet-

nek. Legutóbb huszezer forintot adott a kol-dusápoló intézet kibővítésére. Összesen mint egy százezer forintnyi alapítványt tett már s így most nyolczvan éves korában méltán éri polgártársainak kitüntetése. Az indítványt ma tárgyalja a közgyűlés.

*** A kerékpár örület.** Lombroso tanár-nak sok nagy tudományos elvei dacára, olykor vannak igen kedves, muattató ötletei is, a melyeket sietve ír meg egy-egy tudományos ujságnak. Ezuttal a Pall Mail-Magazineba rak-tározta be azokat a kedves elméletkéket, me-lyeket a bicikliről alkotott. — Az elméletke tudvalevőleg így szól: minden új mechaniz-mus szaporítja a bűntények számát és okait. Aki soha nem tanult logikát, rögtön ki análja, hogy az új mechanizmus az adott esetben — nem más, mint a bicikli, a mely tehát az elméletbe alkalmazásával szükségképpen a kö-vetkezőkhöz vezet: a biciklőrület szaporítja a tolvajok számát. Miért? Azért, mert a szegé-nyebb sorsuak nem vásárolhatnak biciklit, — nem tudnak ellentállani a biciklilopás vágyának. A biciklinek még egyéb bűne is van. A kinek ugyanis sikerült már egy bi-ciklit lopnia, az egyéb tárgyakat is lop gyor-san el lehet menekülni a büntett színhelye-ről, a m i n t h o g y gyorsan fel lehet ke-resni azokat a helyeket, a honnan el lehet valamit lopni.

*** Elgázolás az ágyban.** Szinte hihe-tetlenül hangzik az a vasuti katasztrófa, a melynek most vesszük híré s a mely a na-pokban történt Deutsch-Oth elzászi községben. Éjfél tájban a szolgálatot teljesítő vasuti hiva-talnok elrendelte, hogy egy mozdony a cso-magkocsival induljon a három kilométernyire levő Esch állomásig. A rendelkezésnek rögtön eleget tettek, de a sietségben elfelejtette a váltóór a váltót megigazítani. A mozdony örült sebességgel szaladt ki a pályaudvarból s a hi-bas váltóállítás következtében egy másik sín-párra került, a hol egy üres mozdony állott, A következő pillanatban borzalmas ütközés történt. A teljes gőzzel szaladó mozdony szét-roncsolta a másik mozdonyt, aztán neki sza-ladt az órháznak, a melynek falát keresztül-törte és behatolt a szobába, ahol egy ágyban két leány feküdt. Az ágy összetört s a 11 éves ifjabb leány nyomban meghalt a másik a 13 éves leány pedig oly súlyosan megsérült hogy aligha marad életben. Mindez oly rövid idő alatt történt, hogy segítségről szó sem lehetett. A csomagkocsiban ülők közül sokan igen súlyosan megsérültek.

*** Czukrot a bakáknak!** Nem tréfa, hanem komoly valóság. A bakák ezután czuk-rot kapnak, mert ez erőt ad. A közös had-ügyminiszterium ugyanis elhatározta, hogy a jövő nyáron alapos kísérletet fog tenni a ka-tonaságnak czukorral való táplálására. Rég ismert dolog, hogy a czukornak nagy tápláló értéke van s azért a hadügyminiszterium csak arról akar most meggyőződni, hogy a czukorral való táplálás csakugyan olyan ki-váló előnyvel jár-e, mint sok fiziológus mondja. A németországi kísérletek azt az eredményt adták, hogy a czukor kitűnő tápláló és erősítő szer, mely a izmok működő képességét nagyban fokozza, a kifáradást megakadályozza s az éhséget, szomjuságot c s i l l a p í t j a. Különösen hosszú gya-logolások után válik be nagyon a czukor. — Ha a legénység czukrot evett, hamar kipi-heni magát és új erőre kap. A mi kadsere-günkben 9 hadtestnél, a Magyarországon szé-kelők közül a kassai 6, a budapesti 4. és a temesvári 7. hadtestnél fognak kísérletet tenni. Minden hadtestparancsnokság ki fog jelölni néhány csapatot, melyből aztán orvosi

hozzászólás meg balgatásával kiválogatnak olyan katonákat, kiknek a testsulya és fizi-kuma lehetőleg egyenlő. Az így kiválogatott katonák fele aztán a rendes koszt mellett naponta még legalább harmincz gramm cuk-rot kap, részben a reggeli kávéjában, részben v i z b e n f e l o l d v a, vagy szárazon. A másik fele csak a rendes táplálékot kapja, czukor nélkül. A kísérletnek alavetett katoná-kat aztán goneosan megfigyelik, hogy mennyi-ben javul a czukorral tápláltaknak a testi ál-lapota. Azonkívül kísérleteket tesznek gyengéb emberekkel is, hogy megállapíthassák, mennyit segít rajtuk a czukorral való táplálás. A ki-sérleteket 2—3 hónapon keresztül folytatják s eredményüktől függ, hogy fogják-e és milyen módon a czukrot rendes táplálékul alkalmazni a hadseregben.

*** Az ivás áldozata.** G r ö b e r József temesvári kapitány, mint jelentik, akit a városban P e p i kapitány néven ismertek egyik külvárosi lebujsban delirium tremens ben meghalt. A szerencsétlen ember már napok óta szűnőnélkül ivott.

*** Meghívó a „Zion“ debreczeni beteg-segélyző egyesületnek 1900. évi márczius hó 11-én, delután 3 órákor az izr. elemi iskola ta-nácstermében tartandó közgyűlésre.** Ifj Schwarz Vilmos, elnök. Simonovits Dezső; titkár. Napirend. 1. Jelntés az 1899. évi ügy-kezelésről. 2. Az 1899. évi zarszámadás és a számvizsgáló bizottság erre vonatkozó jelen-tésének meghallgatása. 3. Választmányi elő-terjesztés tiszteletbeli tag választása tárgya-ban. 4. Egy 3 tagu számvizsgáló bizottság választása az 1900. évre. 5. Esetleges indít-rányok. Figyelmeztetés: Indítványok csak azon esetben tárgyalhatók, ha legalább 3 nappal a közgyűlés előtt írásban adatnak be az előjárósághoz.

*** Új éhező-művész.** New Yorknak is megvan a maga Succija. Tizenkét napi éhe-zéssel kezdte s tavaly már huszonnyolcz napra vitte fel. Most egy negyven napo kampányra készül. Legutoljára éhezése után testsulya 210 fontról 168 fontra csökkent. Praktikus ame-rikai léven azonban, a bőjtőést nem pusztá passzióból, hanem egészségügyi szempontokból is végzi, mert gyomra olyan rossz, hogy az orvosok már semmiféle gyógyszerrel nem tud-tak rajta segíteni.

*** Kufecke gyermeklisztje.** A gyermek tápszernek között Kufecke R. gyermektápszere, a mely Németországban körülbelül 20 év, Ausztria-Magyarországon 2 év óta van forga-lomban, feltétlenül a legelőkelőbb helyet fog-lalja el. Ezen gyermekliszt nemcsak kitűnő tápszer a kisdetek részére, hanem azonkívül nagyon ajánlatos szer gyomor- és bélbeteg-egyermekeknek, mivel ezen szer egy csekély mennyisége már elegendő a ki-ded táplála-sára, ezuttal természetesen használatban sokkal olcsóbb, mint más gyermekliszttek. Kufecke gyermeklisztjének ezen nagy előnyeit okozza, hogy Ausztria-Magyarország, Németország stb. gyermekkorházaiban, beteghelyein állandóan használják ezen szert, melyet a gyermekgyógy-modok első rendű t-kintélyei és sok gyakorló orvos gyakran és szívesen ajánlanak. — Egy próba elegendő. Kapható gyógyszerárakban, gyógyszerkereskedésekben, valamint R. K u f e c k e Bécs VI. Stumpergasse 44—46 sz. a. raktáraiban. Kérjük a fenti raktárban vagy a gyárban „Der Säugling“ egy gyermek-orvos által szerkesztett ingyen brosurat. Ezen mű-tárgyalja a kisdedet egészséges és beteg nap-jajaiban és minden anyának, ki gyermeket egész-ségesen táplálni és istápotni akarja, nélkülöz-h tetien.

A kikötött katona.

A katonaságnál szokásos büntetések kö-zött legsúlyosabb a kikötés. A szabályzat is azt mondja, hogy ezzel csak azt a katonát szabad sújtani, a ki teljesen megromott, el-vetemedett, a kit semmi más módon jó utra téríteni nem tudnak.

A baj csak az, hogy a szabályzatnak ezt a rendelkezését, nem mindig veszik figyelembe a tiszt urak és sok katonát kiköttek már nagyon csekély véttségért. Pedig ez rettenetes egy büntetés, melynek tartalma legföllebb két órára terjedhet. Formája a következő: a delikvens két lábát hátul összekötözik, ugyanezt a kötelet hátul föl húzzák a két lapoczká középeig, a hol rácsavarják a hátra tett kézre és miután ezt is jól összekötötték, tovább húzzák ugyanazt a kötelet a falba erősített vaskarikán át, mely valamivel magasabb, mint a milyen hosszú a katoná. A kötelet jól meghúzzák úgy, hogy a legény egészen lábujjhegyre emelkedik és így összekötözött lábbal, hatra szorított kézzel, lábujjhegyen kellene lennie két óra hosszáig.

Kellene, mert bizony nem bírja ki annyi időig. Rettenetesen szenved és elájul a nagy fájdalomtól, a vérkeringés megzavarásától úgy, hogy hamarosan le kell venni a kötélről. — Hozzáértők azt mondják, hogy a ki a szabályzat értelmében rászolgált a büntetésre, annak ez a büntetés még mindig használt, de a hiba ott van, hogy nem mindig veszik figyelembe a szabályzatot.

Szükségesnek tartottuk ezt elmondani, hogy annál jobban megértsük a következő hírt, melyről Salzburgból tudósítanak.

Salzburg városában nagy föltűnést kelt, hogy Onaracs k Venczel a 95. számú gyalogezred kapitánya öngyilkossá lett. A Salzburg közelében lévő Reinsberg községben fölakasztva találák a kapitányt, akinek a fején lött seb volt.

Délután esküdtészeki tárgyalás volt kitűzve Freisinger, a Salzburger Tagblatt szerkesztője ellen, a ki ellen az insbrucki hadtestparancsnokság utasítására Ondacsek kapitány becsületes miatt pórt indított. A Salzburger Tagblatt a múlt év augusztus hónapjában egy felső-ausztriai újságból egy hírt vett át, mely a katonák rettenetes kínzásáról szólvá, azt állította, hogy Ondracsek kapitány egy közembert, a miért a kaszárnyaaristomoi megörte, két napi szigorú fogásra ítélte és arra, hogy minden napon két órára kössék ki. A katonát ki is kötötték, de csakhamar eszméletlenül rogyott össze.

E szabályellenes büntetés miatt az újságok a leghevesebben nekitámadtak Ondracsek kapitánynak. Az ezredparancsnokság hivatalos helyreigazítást tett köze, de az insbrucki hadtestparancsnokság parancsára Ondracsek büntetőügyi eljárást indított Freisinger szerkesztő ellen. Időközben a Reichsratban is szóba került a dolog és hadügym. kijelentette, hogy az újságok elferdítve és tulozva irták meg annak a katonának az esetét. Freisinger szerkesztő késznek nyilatkozott, hogy állításainak valóságát bizonyítsa és ezt a tárgyaláson kellett volna megtennie. A tárgyalást azonban elhalasztották, mert Ondracsek kapitány öngyilkos lett. A jövő kedden mégis megtartják a tárgyalást, hogy a katonai hatóság is informálhassa magát, hogyan jelentik a kaszárnyában történő dolgokat az alantosak és mi történik a valóságban a kaszárnyában.

Ujabb adatok a sárospataki deákokból lett honvédek névsorához a „S. L.” után.

III.

A „Sárospataki Lapok” f. é. 3-ik számában közlött sárospataki deákok névsorához újabb Bartha Mór ny. lelkész s jelenleg a „Debreczen” politikai napilap szerkesztője, továbbá Szabó József ezényi lelkész, Sáfrán Mihály visnyói lelkész és Cékus László abaujszántói ev. lelkész küldötték adatokat. Cékus lelkész ur maga nem vett ugyan részt még a szabadságharcban; de mint levelében írja, az eddig közlött adatok nagyon érdekelték; mert a névsorban sok ismerős névre talált s atya szintén honvédtiszt lévén, töle sokat hallott a nagy idők szereplőiről és sokat olvasott atyjának írásban maradt 48-iki élményeiből.

Hogy a még életben levő pataki deákokból lett honvédek mennyire érdeklődnek a megkezdett névsor iránt, bizonyítja Bartha Mór levele, melynek egy része következőleg hangzik: »A sárospataki honvéd deákok összerírását célzó igyekezetét szívemből üdvözlöm. Derek munkát fog ön végezni, ha lehető teljességben, ami már felette nehéz, végrehajthatja. Legyen vele a még élő s. pataki honvéd deákok segítségével mutatkozó isteni kegyelem, mert a kedves pataki főiskola történetének nem utolsó pótlására szolgáland a munka; a mellett annak a főiskola ifjúságának hazaszeretettét és szabadság iránt való lelkesedését is megmutatja, amely mindig élt ugyan ott, de soha magasabban nem lobogott, mint 1848 ban.«

Bartha Mór adatai azért is érdekesek, mert majd mindenik volt honvéd születési helyét közli s nemcsak későbbi foglalkozását jegyzi fel, hanem még a deakeletről is érdekes dolgokat sorol elő. Így p. o. felemlíti azt, hogy a szabadságharc után ő, Szabó Lőrinc és Lengyel Lajos voltak az első jelenzők s. pataki főiskolánkban. Ilyes Bálintról, a volt kisujszállási lelkésztől s jelenleg a báránai kerület képviselőjéről megemlíti, hogy mint szép fiatal alvadász, százada a máramarosi nők elnevezése után »selyem kaplárnak« hivta.

Az ő adatai szerint Harsányi István, kinek neve a második közteményben fordul elő, a lengyel dsidás legióban szolgált, Kristou Lajos pedig a 10. honvéddzászlóaljban volt tizedes.

Az újabbban bebüldölt névsor a következő:

Bartha Zsigmond fővadász volt; a Kazinczy Lajos parancsnoksága alatt álló hadseregbe került, a mely Zsibónál tette le a fegyvert, de Bartha felhívására százada megtámadta a fegyverletelt s fegyveresen indultak más taborhoz. Mint ököritői lelkész halt meg 1896-ban.

Mándy Benő alvadász, mint vámos-oroszi lelkész 1896-ban nyugalomba vonult s most mint földbirtokos él.

Ilyes Bálint alvadász Mint kisujszállási lelkész nyugalomba vonult. Jelenleg orsz. képviselő.

Adorján Gedeon alvadász. Mint kömörői pap halt meg.

Szabó Lőrincz alvadász. Mint mikolai lelkész halt meg 1889-ben.

Lengyel Lajos vadász ővezető. Mint végzett deák fiatalon halt el.

Tóth Benedek alvadász. Még él, mint csengerujfalusi lelkész.

Borzovai Nagy G. tanító lett, később az új honvédségben mint hadnagy szolgált.

Bulyaky Elek lovas altiszt, Lázár Vilmos nyargonca, mint tanító halt meg.

Juhász József lovas altiszt. Jelenleg még él, mint geberjéni lelkész.

Frencel József tüzér altiszt.

Szentpétery Sándor guerilla altiszt.

Virág Kálmán honvéd altiszt. Később törvényszéki bíró lett.

Jármay Ferencz honvéd hadnagy. Még él. Székely István h. altiszt. Patakról Debreczenbe ment s innen Mikepércsre tanítónak, de itt a zsandárok leszurkák.

Csajkos Gyula honvéd?

Nagy Imre honvéd altiszt. Az osztrák seregbe soroztatott be.

Szabó Miklós honvéd altiszt. Besorozták az osztrák hadseregbe, de onnan megszökött. Besoroztatásakor Csatory Miklós nevet vallott b., megis szökött s gödényházi lelkész lett, mint ismét Szabó Miklós.

Mikecz Sándor honvédörmester.

Ormos Miklós honvédhadnagy a 10-ik zászlóaljban.

Elek István. A szabadságharc után besorozták s Olaszországba vittek, de onnan Svaiába szökött. Később Kurittyanban Pallavicini grófnál lett nevelő.

Szűcs János honvéd altiszt. A járkováci szerb éjjeli támadás alkalmával egy golyó az állkapcsát zúzta szét,

Mokcsay István guerilla főhadnagy.

Pazar József honvéd altiszt.

Selley Sándor? Most állítólag kuriai bíró,

Barcsik Pál honvéd főhadnagy. Paleso (később Bulcsu) Károly, a ki a pataki drámat írta 1847-ben.

Hubay Miklós honvéd altiszt. Mint mádzombori jegyző halt el.

Réti József, mint pap halt meg Kálósán.

Béky János honvéd altiszt, később gönci szepsii, majd csobádi tanító. Gönczi hivatalból súlyos gyanura elhurczolták s másfél évig börtönben kioozták.

Gönczy István tüzér. Nyiregyházán mint mérnök élt.

Sáfrán Mihály lelkész ur levele nemcsak azért bucsos, mert néhány új adatot közöl s az eddigiek közül többet helyre igazít, hanem azért is, mert a szabadságharcban szerepelt zászlóaljak elnevezéséről s a katonai megkülönböztetésekéről sok érdekes dolgot mond el.

Az ő levele szerint az eddig közlött névsorban több olyan honvéd neve fordul elő, akik mint miskolczi, vagy losonczy tanulók állottak be katonának s csak a szabadságharcz után lettek pataki diákokká. Ilyen ő maga is, aki a tüzérségnél nem fő, hanem alhadnagy volt.

Miskolczi tanuló volt Kiss Lajos, a ki Smerling idejében főszolgabíró volt; Tréki Török József, a ki nem tüzér, hanem vörössapkás altiszt volt s később a miskolczi gimnásiumban működött. Tóth Samu előbb losonczy tanuló volt és szintén csak később jött Patakra.

Általában véve megjegyzései mind olyanok, hogy azok segítségével az eddig közlött névsor hiányosságát kiegészíthetjük.

En ezeket s az ezekhez hasonló feljegyzéseket annival inkább érdekeseknek tartom, mert tudomásom szerint a szabadságharcz évéből rendes es teljes iskolai táblázatok nem igen vannak főiskolánkban. A hozzám küldött levelekben olyan sok figyelemre méltó feljegyzés van, hogy azokat egy csomagban, levéltárunk irományai közé is jogosan elhelyezhetjük.

Buza János.

3 követelmény.

Egy hirneves orvos néhány év előtt azt írta, hogy a száj- és fogviz ideálja csak akkor található ha az három követelménynek megfelel. Ártalmatlannak, jóízűnek és desinfiálnak kell lenni. Ha mindjárt sok szer az első két szabálynak megfelel is, mindazonáltal eddig még nem sikerült egy ártalmatlansága mellett is desinfiáló szájvizet előállítani. Ezen fontos kérdés csakis a «K O S M I N» feltalálásával nyert megoldást, mely szájviz mind a három követelménynek megfelel és ezért a száj- és fogvizek ideáljént tekinthető. A ki tehát egészséges és szép fogakra szult feketet, használjon saját érdekében naponta reggel és este »Kosmin« szájvizet. Egy üveg, mely sokáig eltarthat 1 frt. Kapható gyógyszerárakban, jobb gyógy és illatszertkereskedésekben.

KÖZGAZDASÁG.

Tenyészállatvásár.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület márczius hó 11. és 12-én rendezti szokásos díjazással egybekötött tenyészállatvásárját a »Budapesti Tattersal r. t.« istállóiban.

A vásár igen élénknek ígérkezik, amennyiben igen jelentékeny szám jelentetett be. Bejelentetett összesen 166 drb, szarvasmarha, 154 drb sertés és 550 drb. juh; összesen tehát mintegy 900 drb. állat. A tenyészállatvásárra Széll Kálmán miniszterelnök is küldött 8 drb. tenyészállatot az ő híres rátóthi tiszta vérű simmenthali tenyészetéből.

Dijakra a földmívelésügyi miniszter 6000 koronát, a székesfőváros 1000 koronát adományoztak. Az állatok bírálatát egy több tagból álló bíráló bizottság végzi e hó 10-én.

A nagy közönség előtt a vásár márcz. hó

11-én nyílik meg s e napon delelőtt 12 órakor fog kihirdetni a díjazás eredménye s ugyanakkor adatnának at a díjak is. A vásárra csak belépő díjakkal lehet bemenni. A jegyek ára a megnyitás napján egy korona, a második napon fél korona. Idényjegy — mely a belépést a vásár egész tartamára biztosítja — két korona.

Az idei tél.

Lassacskán kitavasodik már s meg tél is alig volt. Havazott ugyan egyszer kétszer, de a havazást olvasztó eső követte s a hó amily gyorsan jött, ép oly gyorsan el is ment. Következett majd száraz, hó nélküli hideg, szóval olyan nagy volt időjárás tekintetében a változatoság, hogy nagyobb kivánni nem is lehet. Csak az a kérdés, vajjon kívánatos volt a gazda szempontjából — mert egyedül ez lehet mérvadó — ez a változatoság vagy nem, s hogy vajjon jót vagy rosszat nozított-e az országra az elmúlt időszak, melyet télnek is alig lehet nevezni.

Sajnos, a válasz mindkét kérdésre tagadó. A gazda szempontjából az idei tél nem volt jó, az ország közgazdasági viszonyaira nem volt hasznos. Nem volt jó azért, mert az amugy is későn vetett őszi buza és rozs, tehát az ország fő kenyértermései éppen a késői vetés miatt gyengén mentek neki a tének; nem voltak eléggé kifejlődve, megerősödvé; a tél folyamán kaptak ugyan néhányszor nagy mennyiségű nedvességet, s ez előnyükre volt volna, ha nem követte volna az olvadást mindenkor fagy, a mely nagy mértékben aralmukra, kárakra volt. Karos volt tehát az országra is az elmúlt tél, a melyet aligha fog követni jó aratás, amely körülmény az ország közgazdasági viszonyaira oly annyira hátrányos. Nincs olyan foglalkozás, vagy kereskedelem az országban, a mely meg ne érezné a rossz aratást.

De korai volna még csüggedni: egy jó tavasz gyenge vetéseinken még igen sokat javíthat, sőt maga a gazda is beavatkozhat javítólag a gyengébb vetések felültrágyázása által a mit a magas nitrogén tartalmu chilisalétrómal lehet legcélszerűbben keresztül vinni, melyet rendszeren két ízben márczius-apriliis hóban, vagy másodikban május elején szórattunk ki, 50-60 kgot számítva egy kat. holdra. — Ezen nitrogén tartalmu trágya, roppant könnyen oldódik s hathatósan táplálja a buzát a virágzás tartama alatt s különösen gyengébb vetéseknél bámulatos hatást fejt ki s megketyszerzi, háromszorozza a termést. Ez idén e körülménynek azért van nagyobb fontossága mint máskor, mert vetéseink nagy része meg lehet-e gyenge s ezen gyenge vetések meg javítására csak az egyetlen mód van, a chilisalétrómmal való felültrágyázás.

Az állami papírok.

A sajtó méltán hang-ulyozta, hogy a biztosító társaságoknak a biztosítási törvény tervezetében kimondott ez a kötelezettsége, hogy díjtartalékukat magyar értékpapírokba fektessék be, tetemesen fokozni fogja a keresletet ezekben a czimlekben és ez által erősíteni fogja a hazai befektetési papírok piacát.

Ugy látszik azonban, hogy illetékes helyen tovább is akarnak menni ezen az uton és a melynek az államhírel látja hasznát. A nemzetközi pénzpiac tudvalevőleg huzamosan kedvezőtlen a fix kamatozású értékpapírok felvételére. Ez a kedvezőtlen konjunktúra többé-kevésbé minden állam kölcsönét éri. Magyarországot illetőleg hozzájárul ehhez még

az a körülmény is, hogy Lukács pénzügyminiszter, a valuta-szabályozás érdekét tartva szem előtt, netaláni szükséglet esetére koronajáradék kibocsátásához rágaszkodik, a mely a nemzetközi pénzpiacra még nem honosodott meg annyira és nem olyan ismeretes, mint a magyar aranyjáradék. Ilyen körülmények között bizonyos jelentősége volna annak, ha sikerülne a belföldön a reudesnél nagyobb szabású befektetést elérni állami czimlekben. Egyáltalán nem vagyunk elfogultak és nem becsüljük a valóságnál többre a belföldi befektetési szükségletet, de mégis bizalommal jött el bennünket az a tény, hogy 2.2 milliárdnyi adósságunknak 37%-a itthon van elhelyezve, még pedig szilárd kezekben.

Ez a körülmény azt bizonyítja, hogy egy új emisszió számára, a mely — mellesleg mondva — a közel jövőre még nincs tervbe véve, még bizonyos felvételi képességre számíthatunk és csak arra volna szükség, hogy megadassék a kellő impulzus ebben az irányban.

L u k á c s pénzügyminiszter is, ha jól vagyunk informálva, azt a nézetet vallja, hogy e téren nálunk nagyon kevés történik, holott más államokban folyton arra törekcsznek, hogy az állami adósság a belföldön maradjon vagyis mindinkább nacionaltasék. Még tőkében nagyon gazdag országokban is lassankent kellett a közönséget rá nevelni arra, hogy az állami járadékoknak feltétlen elsőbbséget adjon és mindennél többre becsülje e papírok biztonságát.

A francia államhírel nagyszerű organizációja például még a takarékpénztáraknak is fontos szerepet juttatott, a mennyiben ott ezek az intézetek nagyobbára csak mint a kis tőkéek gyűjtőhelyei működnek, a mely kis tőkéket nagyobbára állami czimlekbe kötelesek befektetni. Így aztán a francia takarékpénztárak minden napi kereslete egyik hatalmas rugója lett a járadékpiacnak. Nem akarunk ugyan ezuttal szószóló lenni takarékpénztárak ilyen alapvető átalakulásának, a mely különben számos specifikus előfeltételtől függ, de mindenesetre sok tekintetben jogosultnak tartanók, ha a takarékpénztárakat arra kötelezzük, hogy tartalékaiknak legalább egy részét állami papírokba fektessék be. Ugy halljuk továbbá, hogy a pénzügyminiszter és a belügyminiszter között tanácskozások folynak ez idő szerint arra nézve is, miként kellene a több mint száz millióra rugó árva-pénzek fix állagának kezelését egységesen szabályozni.

Kétség-ségtelen, hogy itt az állami járadékok jönnek első sorba tekintetbe és hogy ennek a befektetési szükségletnek ilyenformán való, teljesen jogosult befolyásolása jelentékenyen erősítené a járadékok belföldi klienteláját.

Azzal az eszményi állapottal, hogy az állami adósságok kamatai a belföldön maradnak, természetesen csakis a legnagyobb tőkével rendelkező országok dicsekedhetnek, ámde tagadhatatlan, hogy nálunk is kiterjeszhető még járadékainknak a belföldön való elhelyezése, ha levetjük azt az indolenciát, a mely nálunk ezen a téren eddig uralkodott és bizonyos, hogy a kormány, ha ebben az irányban akciót indítana, az illető tényezők hathatós közreműködésére számíthatna.

Sertéslészám: 1900. évi márcz. hó 5 napján volt készlet 25435 darab, márcz. 6 felhajtott 708 drb. 1900 márcz. 6-án elszállított 159 db. 7-éra maradt 25984 db. A hizott sertésüzlet irányzata lanya.

Sertésvásár.

Kőbányai sertésiacz. márcz. 7. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (páronként 400 kgm felüli 46-48 kr. Közép pkint 300-400 kg. sulyban — kr. 320 kilog sulyban Fiatal közép (páronként 251-320 kg. 50-51 kr. Fiatal könnyű páronként 250 kg. sulyban 45 1/2-50 krig. Szerbiai: Nehéz pkint 260 kg. sulyban 48 1/2-49 krig.

Budapesti gabonatöszde.

márczius 8.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

B u z a	kilos	Ar 100 klg.		kilos	100 kilogramm ára	
		frtől	frtig		frtől	frtig
Bánsági	ó	76	7.45 - 7.95	80	07.85	-08.10
"	"	77	7.50 - 07.80	81	07.95	-08.15
"	"	78	07.60 - 07.95	82	—	—
Tiszavidéki	ó	79	07.70 - 07.05	—	07.90	-08.00
"	"	76	7.40 - 7.55	80	07.95	-0.810
"	"	77	7.45 - 7.60	81	—	—
Pestvidéki	ó	78	07.60 - 07.75	82	00.00	-08.00
"	"	79	07.65 - 07.90	—	—	-08.00
"	"	79	7.25 - 7.45	80	07.85	—
Fehérmegyei	"	76	7.35 - 7.55	81	07.90	-07.95
"	"	78	7.55 - 7.75	82	7.80	-08.00
"	"	79	07.90 - 07.80	—	0.30	—
Bácskai	ó	76	7.30 - 07.45	80	00.00	—
"	"	77	7.35 - 7.55	81	00.00	-00.00
"	"	78	7.50 - 07.95	82	—	-00.00
Északmag	"	79	7.55 - 07.80	—	—	—
"	"	79	0.00 - 7.00	80	—	—
"	"	79	0.00 - 7.00	81	—	—

	Min. hekt.-ben	Ar	kilogram
Rozs elsőrendű	uj	70-72	6.25 6.35
" másodrendű	"	—	6.10 6.20
Árpa takarmánynak	"	60-62	5.65 6.70
" égetni való	"	62-64	5.45 5.55
" serfőzdei	"	64-66	0.00 0.00
Zab	uj	39-41	5.35 5.45
Tengeri bánsági	uj	—	4.85 5.20
" más nemű	"	—	0.00 0.00
Repce bánsági	"	—	12.00 12.50
Köles	"	—	5.30 5.80

A híres

HALDEK-féle Elite-magvak

u. m. 95 % csiraképeségű

Oberndorfi répmag

95 1/2 % tisztaságú

luczerna-mag stb.

jutányos áron kaphatók.

Haldek mag-nagykereskedésében József főherceg Ő cs. és kir. Fensége udvari szállítójánál Budapesten, Károly-kört 9. s a vidéken minden jobb üzletben, mely magot tart.

A cég debreczeni képviselője: KONRÁD L. ur Arany János-utca 28. sz.

Egy jó családból való fiu tanulóknak felvétetik Payer Géza fűszerkereskedésében H.-Nánáson.

„Henneberg-selyem“

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik! fekete, fehér és szines 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint — egész ruhák s blousoknak való! — Mindenki nek pószabér és vámmentesen, házhoz szállítva. Minták postafordultával küldetnek.

Henneberg G., selyemgyáros, Zürichben.

Cs. és kir. udvari-szállító.

Üzleti könyvek nagy raktára

HOFFMANN és KRONOVITZ

 KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

 nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Evi jelentések

Dombornyomású galvanizált remek

 reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos iverk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

 igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.